

UCHWAŁA Nr XXXV /418/ 2017
RADY MIEJSKIEJ W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM
z dnia 05 grudnia 2017 roku

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Nowym Dworze Mazowieckim
na lata 2018-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) , art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697,poz 60 i poz. 1292) Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny w Nowym Dworze Mazowieckim na lata 2018-2020 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Nowy Dwór Mazowiecki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 roku.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
/-/ Krzysztof Bisiański

ZAŁĄCZNIK DO UCHWAŁY Nr XXXV/ 418/2017
RADY MIEJSKIEJ W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM
Z DNIA 05 GRUDNIA 2017R.

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W NOWYM DWORZE MAZOWIECKIM
NA LATA 2018–2020**

SPIS TREŚCI:

- I. Wprowadzenie
- II. Charakterystyka środowiska lokalnego i analiza problemów społecznych
- III. Cele programu wspierania rodziny
- IV. Odbiorcy programu – grupy docelowe
- V. Realizatorzy /partnerzy programu
- VI. Realizacja postawionych celów – zadania
- VII. Harmonogram realizacji programu
- VIII. Przewidywane efekty i rezultaty
- IX. Źródła finansowania programu
- X. Monitorowanie przebiegu programu

I. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Miasta Nowy Dwór Mazowiecki na lata 2018-2020 został opracowany w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.).

Od grudnia 2011 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim realizuje zadania należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Pierwszy Program Wspierania Rodziny w Nowym Dworze Mazowieckim opracowano na lata 2015-2017. Program przyjęty został uchwałą Nr IV/19/15 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 06 lutego 2015 r. i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ww. ustawą.

Zgodnie z art. 176 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy :

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej po dniu 31 grudnia 2011 r. odpowiednio:
 - a) 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,
 - b) 30 % w drugim roku pobytu dziecka,
 - c) 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Głównym celem Programu jest skuteczne wspieranie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Program określa działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, jak i działania profilaktyczne i upowszechniające działania prorodzinne. Realizacja niniejszego Programu powinna prowadzić do podejmowania szeregu działań profilaktycznych i edukacyjnych, ograniczenia zjawisk patologii społecznych wśród rodzin, rozbudowy systemu opieki nad dzieckiem oraz pracy z rodziną.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a zwłaszcza dzieci. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych. Na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom właściwych warunków do opieki i harmonijnego rozwoju. Dziecko ma prawo do wychowywania się w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Dlatego też w programie położono nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodzinom dysfunkcyjnym i wieloproblemowym. Istotnym elementem programu są również działania profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące, zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Podstawą działań jest nie tylko przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich ale też pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w funkcjonowaniu spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten jest realizowany w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Opierając się na założeniach ustawy z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zwanej dalej u.w.r.s.z. zaleca się zaangażowanie asystenta rodziny, o

którym stanowi art. 11 ust. 3 i art. 12 u.w.r.s.z. Bardzo ważne jest, iż rola asystenta rodziny zaczyna się już na etapie profilaktyki i polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, otrzymywane z różnych źródeł: od pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, z policji, czy też od pielęgniarki środowiskowej. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny. W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę, powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej. Należy zauważyć, że wspieranie rodziny, to jednocześnie rozwój i wzmacnianie społeczności lokalnej. Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorządy gmin i powiatów. Dzieje się tak wzorem innych państw Unii Europejskiej, w których służby społeczne funkcjonują jak najbliższej rodziny.

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspokajanie potrzeb.

Niniejszy Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze strategią rozwiązywania problemów społecznych Miasta Nowy Dwór Mazowiecki.

Podstawą działań ujętych w programie są w szczególności regulacje obowiązujących ustaw:

- Ustawa z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 697 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1769 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).

II. Charakterystyka środowiska lokalnego i analiza problemów społecznych.

Diagnoza lokalna dotyczy funkcjonalności rodzin zamieszkujących w Nowym Dworze Mazowieckim w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Została dokonana w oparciu o dane z Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Mazowieckim, Powiatowego Urzędu Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim oraz danych będących w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim.

Punktem wyjścia do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny w Nowym Dworze Mazowieckim na lata 2018-2020 jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej.

Nowy Dwór Mazowiecki jest zamieszkiwany przez 27 454 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały oraz 488 zameldowanych na pobyt czasowy (stan na dzień 31.12.2016 r.). Stopa bezrobocia w mieście wynosi 18,4 % (stan na koniec 2016 r.). Poniższa tabela przedstawia liczbę mieszkańców Nowego Dworu Mazowieckiego zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w latach 2010-2016;

Stan na koniec roku	Liczba zarejestrowanych
2010	1098
2011	1243
2012	1211
2013	1309
2014	1234
2015	961
2016	812

Poddając analizie powyższe dane można zauważyć od 2015 roku dynamiczny spadek bezrobocia w naszym mieście.

W rodzinach korzystających ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej często występowało i nadal występuje kilka dysfunkcji, okoliczności ubiegania się a następnie przyznania pomocy.

Jednak z danych liczbowych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż dominującymi problemami w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej była długotrwała lub ciężka choroba a w następnej kolejności: właśnie bezrobocie, niepełnosprawność i ubóstwo.

W roku 2016 wiele rodzin doświadczało ubóstwa, które spowodowało, że rodziny te weszły w system pomocowy, pomagający im przezwyciężać trudności. Bezrobocie jako przyczyna ubiegania się o pomoc spadło w 2016 roku na czwarte miejsce. Można zatem wywnioskować, iż malejąca liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy przekłada się na mniejszą liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia.

Na przełomie lat 2014-2016 zaobserwowano spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, co łatwo zauważyć analizując dane zawarte w tabeli poniżej.

	2014	2015	2016
Rodziny ogółem, w tym problem rodziny:	896	859	766
Alkoholizm	79	65	25
Bezdomność	24	28	26
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	288	261	238
Bezrobocie	403	348	250
Długotrwała lub ciężka choroba	441	410	426
Narkomania	5	4	4
Niepełnosprawność	432	410	394
Potrzeba ochrony macierzyństwa	43	42	28
Przemoc w rodzinie	3	2	5
Sytuacja kryzysowa	6	6	1
Trudności w integracji osób, które otrzymały w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	3	2	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	9	13	4
Ubóstwo	173	262	276
Wielodzietność	46	53	36

Jedną z bardzo ważnych i pracochłonnych form pomocy jest praca socjalna, polegająca przede wszystkim na dotarciu do świadomości klienta, że pracownik socjalny chce i może mu pomóc, pod warunkiem, że on sam zaangażuje się w proces zmian. Pracownicy socjalni wpływają na zmianę postaw indywidualnych osób oraz rodzin, którym pomagają w codziennych problemach oraz nagłych sytuacjach kryzysowych.

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej.

Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi jest procesem złożonym i długofalowym. Efekty pracy w przeważającym stopniu zależą od aktywności rodzin, otwarcia na otrzymane wsparcie, chęć wprowadzenia w swoim życiu zmian. Objęcie rodziny wsparciem asystenta czy przedstawicieli innych instytucji i organizacji pomocowych nie zawsze gwarantuje przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

OPS podejmuje szereg działań zmierzających do zminimalizowania pojawiających się problemów poprzez pracę socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych czy wsparcie asystentów rodziny.

Rodziny objęte wsparciem przez asystenta rodziny zatrudnionego na umowę o pracę w Ośrodku Pomocy Społecznej:

	2014	2015	2016
Liczba asystentów rodziny	2	2	2
Liczba rodzin, w tym objętych wsparciem:	28	32	25
- do 3 miesięcy - od 4 do 12 miesięcy - powyżej 1 roku	1 10 17	1 9 22	1 7 17
Zakończona współpraca z rodzinami, w tym z powodu:	5	9	8
- osiągnięcia celów - braku efektów - zaprzestania współpracy przez rodziny, w tym:	2 1 2	3 3 3	1 2 3
- kontynuowanie monitoringu	2	3	1
Przeciętny czas pracy z rodziną w miesiącach	7	18	23

W Ośrodku Pomocy Społecznej rodziny mogą skorzystać nie tylko z pomocy społecznej, ale także z innych form pomocowych. Istotną rolę wspierającą stanowią świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, dodatki mieszkaniowe i energetyczne a od 2016 roku świadczenia wychowawcze, co obrazuje poniższa tabela.

	2014	2015	2016
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	896	859	766
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	1124	1119	1208
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	211	205	187
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego (od 2016 r.)	–	–	1882
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	458	420	380
Liczba rodzin korzystających z dodatku energetycznego	163	189	134

Ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nałożyła obowiązek, jako zadania własnego gminy, utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

Na podstawie Uchwały Nr VII/66/11 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 29.04.2011 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ds przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania, Zarządzeniem Nr 38/2011 Burmistrza Miasta Nowy Dwór Mazowiecki z dnia 11.05.2011 r. powołano Zespół Interdyscyplinarny działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupa specjalistów z różnych instytucji (tj. Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświata, służba zdrowia, Prokuratura Rejonowa, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna), łącząca swoją wiedzę, umiejętności, doświadczenie oraz możliwości wynikające z zadań instytucji, które reprezentują. Grupa podejmuje współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie. Obsługę organizacyjno - techniczną zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim.

Głównym zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez:

- diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Na przestrzeni lat 2013-2016 widać wyraźny wzrost liczby zakładanych „Niebieskich Kart A” w związku z występowaniem lub podejrzeniem o występowanie przemocy w rodzinie.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty”

	2014	2015	2016
Liczba Niebieskich Kart A wszczynających procedurę, w tym przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów:	23	29	51
• jednostki organizacyjne pomocy społecznej • Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Policja • Oświata • Ochrona zdrowia	6 1 10 5 1	6 0 16 6 1	3 0 44 4 0
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	21	25	39
Liczba powołanych Grup Roboczych	21	26	51
Liczba spotkań Grup Roboczych	178	193	328
Liczba zakończonych Procedur „Niebieskie Karty”, w tym na skutek:	16	30	31
• zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy • braku zasadności podejmowania działań	11 5	15 15	22 9

Osoby doznające przemocy potrzebują zwykle pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej i medycznej a także wsparcia emocjonalnego. Dlatego przeciwdziałanie przemocy w rodzinie nie może opierać się wyłącznie na działalności jednej instytucji. Żadna instytucja nie ma wystarczających narzędzi, kompetencji i możliwości rozwiązywania wszystkich problemów rodziny uwięzionej w przemoc. Podejmowane działania muszą mieć charakter interdyscyplinarny.

Warto wspomnieć, iż od 1 stycznia do 30 września 2017 r. Zespół Interdyscyplinarny podejmował decyzje po wpłynięciu 56 "Niebieskich Kart A". Widoczna jest tendencja wzrostowa, gdyż w roku ubiegłym w okresie od I-XII wpłynęło 51 NK.

Reasumując, rodziny objęte wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim mają możliwość korzystania w sytuacjach tego wymagających m.in. z następujących form pomocy realizowanych przez pracowników OPS:

- świadczenia pieniężne z pomocy społecznej (zasiłki stałe, okresowe, celowe i specjalne celowe),
- świadczenia niepieniężne (posiłek, schronienie, ubranie, potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, praca socjalna, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze),
- wykonywanie prac społecznie użytecznych,
- pomoc osobom uzależnionym od alkoholu (działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych),
- pomoc ofiarom i sprawcom przemocy (działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i powoływanych Grup Roboczych),
- poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne),
- pomoc asystenta rodziny,
- świadczenia rodzinne (zasiłki rodzinne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie, świadczenie wychowawcze),
- fundusz alimentacyjny,
- dodatki mieszkaniowe i energetyczne.

Część z ww. zadań, np. zagadnienia uzależnień, przemocy, pomocy psychologicznej jest realizowana poprzez interdyscyplinarną współpracę nowodworskich instytucji i organizacji społecznych działających w danym obszarze, m.in. szkoły podstawowe, Policję, Straż Miejską, kuratorów sądowych, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe.

III. Cele programu wspierania rodziny.

Cel główny:

tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w Nowym Dworze Mazowieckim w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Cele szczegółowe:

1. Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny i wypełnianiu przez nią roli opiekuńczo-wychowawczej poprzez:
 - realizacja programów mających na celu podnoszenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców,
 - wspieranie rodziców w wychowaniu i edukacji dzieci oraz zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży,
 - rozwijanie systemu ulg skierowanych do rodzin, w tym wielodzietnych i promocja modelu rodziny wielodzietnej,
 - wspieranie finansowe rodzin w wychowaniu dzieci zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.
2. Zapewnienie rodzinom zagrożonym umieszczeniem w pieczy zastępczej pomocy w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez:
 - zabezpieczenie rodzinom pomocy socjalnej (świadczenia pieniężne i niepieniężne) oraz zatrudnienia wspomagane (prace społecznie-użyteczne),
 - zabezpieczenie pomocy specjalistycznej w różnych obszarach (uzależnienia, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność),
 - zapewnienie możliwości szybszego dostępu do lokali mieszkalnych niezbędnych dla rodzin zagrożonych umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej,
 - zapewnienie pomocy rodzinom w formie pracy z asystentem rodziny i obejmowanie pomocą rodziny,
 - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny dysfunkcyjnej po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny,

- rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin,
- prowadzenie programów dla dzieci z udziałem rodziców (m.in. Dzień Dziecka, Mikołajki).

3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej poprzez:

- współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej,
- udział w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka,
- interdyscyplinarne działania uwzględniające przyczyny umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, w tym pomoc:
 - socjalna,
 - specjalistyczne poradnictwo,
 - dostęp do mieszkań komunalnych.

IV. Odbiorcy programu – grupy docelowe.

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkujące na terenie Nowego Dworu Mazowieckiego, w szczególności rodziny wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych. Program kierowany jest głównie do:

- rodzin niepełnych,
- rodzin wielodzietnych,
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- małoletnich matek,
- rodzin wychowujących dzieci w wieku 0-5 lat,
- rodzin zmagającym się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania,
- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
- rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka,
- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują konflikty, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo i inne negatywne zjawiska zachodzące w rodzinach,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin naturalnych w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

V. Realizatorzy/partnerzy programu.

Na terenie Nowego Dworu Mazowieckiego działają podmioty, które poprzez swoją pracę z dzieckiem, rodziną oraz środowiskiem lokalnym, powinny tworzyć lokalny system opieki nad dzieckiem i rodziną we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim:

- Urząd Miejski w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Sąd Rejonowy w Nowym Dworze Mazowieckim,
- placówki oświatowe,
- Nowodworski Ośrodek Kultury,
- Nowodworski Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- placówki wsparcia dziennego,
- zakłady opieki zdrowotnej,
- organizacje pozarządowe,
- parafie i związki wyznaniowe.

VI. Realizacja postawionych celów- zadania.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Mazowieckim jest głównym realizatorem programu, który we współpracy z innymi podmiotami będzie podejmował szeroko rozumiane działania mające na celu pomoc rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do

właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich oraz odpowiedniego pełnienia ról społecznych. Realizacja postawionych celów będzie przebiegać poprzez:

1. Rozeznanie środowiska lokalnego w formie diagnozowania potrzeb społecznych.
2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialno- bytowej, w tym objęcie dożywianiem wszystkich dzieci, które tego wymagają.
3. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wieloproblemowych.
4. Wspieranie rodzin zagrożonych kryzysem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego.
5. Propagowanie idei tworzenia oraz rozwój już istniejących ośrodków wsparcia dziennego.
6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.
7. Wspieranie działań prowadzonych przez instytucje, organizacje społeczne i osoby fizyczne na rzecz pomocy dziecku i rodzinie.
8. Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu dysfunkcji rodziny.
9. Organizowanie szkoleń, prelekcji, konferencji z zakresu problematyki rodzinnej dla pracowników instytucji wspierających rodzinę.
10. Organizowanie porad i warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców.
11. Rozwój usług dla rodzin z dziećmi w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
12. Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych,
13. Poszerzanie dostępu do poradnictwa specjalistycznego, w tym zwiększenie bezpłatnych konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych dla rodzin doświadczających trudności opiekuńczo- wychowawczych.
14. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem.
15. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
16. Informowanie o możliwości i dostępie uzyskania pomocy dla rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
17. Pozyskanie środków na zadania związane z realizacją programu w formie : dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, środków unijnych.

VII. Harmonogram realizacji programu.

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zdania będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych programem tj. w latach 2018- 2020.

VIII. Przewidywane efekty i rezultaty.

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- ograniczenie patologii społecznej,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań,
- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.
- rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie,
- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia,
- reintegracja rodzin naturalnych poprzez powrót dziecka do naturalnego środowiska,
- realizacja działań o charakterze środowiskowym, zwłaszcza w zakresie spędzania wolnego czasu,
- zmiana postaw społecznych,
- polepszenie współpracy między instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w realizację Programu.

IX. Źródła finansowania programu.

Źródłem finansowania zadań określonych w Programie Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020 są środki finansowe poszczególnych podmiotów realizujących zadania na rzecz dziecka i rodziny (budżet miasta i powiatu), a także mogą być środki uzyskane z dotacji z budżetu państwa, dotacji unijnych oraz środki organizacji pozarządowych

X. Monitorowanie przebiegu programu.

Program Wspierania Rodziny w Nowym Dworze Mazowieckim na lata 2018-2020 jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie realizowany przy współpracy lokalnego samorządu, instytucji i organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zajmujących się sprawami rodziny.

Celem bieżącego monitoringu będzie obserwacja zmian ilościowych i jakościowych, jakie pojawiają się podczas realizacji działań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami, na bieżąco będą one weryfikowane i dostosowywane do potrzeb grupy docelowej.

Informacje z realizacji Programu wraz ze wskazaniem potrzeb będą zawierane w kompleksowej informacji z działalności OPS za dany rok.